

Undersøgelse og behandling af graviditet uden for livmoderen

Ved en graviditet uden for livmoderen sætter det befrugtede æg sig fast uden for livmoderhulen. Det befrugtede æg vil da i 95 % af tilfældene sidde i en af æggeledderne. Da æggeledderen er smal, vil den strækkes og udvide sig, og den kan bryde, hvis graviditeten fortsætter med at vokse.

En graviditet uden for livmoderen skal som regel fjernes. Engang imellem kan kroppen dog selv afstøde graviditeten.

Graviditeten kan fjernes ved en operation eller med medicin, men langt de fleste får tilbudt en operation. Lægen vurderer, hvilken metode der er bedst for dig.

Symptomer

Typiske symptomer på graviditet uden for livmoderen er udebleven menstruation, underlivssmerter og sparsom blødning fra skeden.

Smerter i underlivet er det væsentligste symptom. Smerterne sidder som regel i den ene side af underlivet.

Hvis æggeledderen brister, kan smerterne pludseligt ændre karakter og blive meget intense. En bristet æggeleder skal opereres straks.

Indtil vi har undersøgt dig og stillet den endelige diagnose, er det derfor vigtigt, at du er opmærksom på:

- tiltagende smerter
- smerter i skulderen
- utilpashed, svimmelhed eller besvimelse.

Kontakt Afsnit for Barsel og Gynækologi på telefon 97 65 05 65, hvis du oplever disse symptomer.

SÅDAN FOREGÅR UNDERSØGELSEN

Du skal undersøges, så vi kan fastslå, om du er gravid uden for livmoderen.

Du skal have foretaget en gynækologisk undersøgelse, en ultralydsskanning og eventuelt have taget en blodprøve. Ved blodprøven måler vi indholdet af graviditetshormonet hCG i dit blod. Ved en normal graviditet fordobles indholdet af hCG hver anden dag i de første uger af graviditeten. Ved en graviditet uden for livmoderen vil indholdet af hCG kun stige svagt eller stoppe med at udvikle sig.

Du kan få taget blodprøven på Klinisk Biokemisk Afdeling i Thisted. Hvis du får taget den om morgenen, har vi allerede svaret om eftermiddagen. Du kan også få taget blodprøven hos din egen læge. Her skal du selv bestille tid, og vi får svaret på prøven næste dag.

Lægen vurderer svaret på blodprøven og kontakter dig per telefon for at aftale det videre forløb.

BEHANDLING AF GRAVIDITET UDEN FOR LIVMODEREN

Hvis ultralydsskanningen og blodprøven viser, at graviditeten sidder uden for livmoderen, skal du have foretaget en kikkertoperation (laparoskopi) for at lokalisere graviditeten og fjerne den.

Sådan foregår operationen

Kikkertoperationen foregår i fuld bedøvelse.

Ved operationen laver kirurgen 3-4 snit på cirka 2 cm, som du bliver opereret igennem.

Ved operation for graviditet i en æggeleder vil vi anbefale, at den syge æggeleder fjernes. En ny graviditet vil efterfølgende kunne finde sted via den anden æggeleder.

I de tilfælde, hvor der kun er en æggeleder, kan man forsøge at bevare æggeledderen under operationen. Dette giver dog en øget risiko for, at det ikke lykkes at

fjerne al graviditetsvævet. Man vil derfor tage blodprøver efter operationen for at kontrollere, at mængden af graviditetshormon falder. Hvis man bevarer den syge æggeleder, vil der også være øget risiko for, at der igen kan opstå graviditet uden for livmoderen.

Efter operationen kan du forvente at blive udskrevet samme dag. Hvis du er opereret med "bikini-snit" bliver du udskrevet efter 1-2 dage.

Mulige komplikationer

- Det kan være nødvendigt at give blodtransfusion – oftest fordi du har blødt før operationen.
- Hvis æggelederen ikke er blevet fjernet, kan der i dagene efter operationen vise sig at være efterladt graviditetsvæv. Det konstaterer vi ved en blodprøve. En ny operation kan blive nødvendig, men medicinsk behandling er en anden mulighed.
- Nogle får føleforstyrrelser ved operationsarret. Generne forsvinder som regel i løbet af nogle måneder.
- Yderst sjældent må vi operere umiddelbart efter kikkertbehandlingen eller senere på grund af blødning eller beskadigelse af tarm eller urinveje.

NÅR DU KOMMER HJEM

Vi anbefaler, at du er sygemeldt i cirka 1 uge efter operationen.

Du kan forvente at have menstruationslignende blødning efter operationen. Blødningen skal aftage hver dag.

Hvis du fortsætter med at bløde, eller hvis du får feber og vedvarende smerter, skal du kontakte din egen læge.

Du får ægløsning cirka 3 uger efter operationen, og du har dermed mulighed for at blive gravid igen. Du kan forvente, at den næste menstruation kommer efter 4-6 uger.

Du kan genoptage dine sædvanlige aktiviteter i løbet af de første uger. Du kan genoptage seksuelt samliv, når du ikke længere bløder.

Psykisk reaktion

De fleste kvinder synes, at det er en psykisk hård oplevelse at have en graviditet uden for livmoderen. Det er almindeligt at gennemgå sorg, vrede og tristhed, og mange bliver forbavset over intensiteten af deres reaktion.

Det er vigtigt, at du har nogen at tale med om dine følelser. Familie og venner er ofte gode at tale med, og det er forløsende at få talt hele forløbet igennem flere gange. Nogle har gavn af at snakke med andre, som har været i samme situation.

Fylder tankerne og sorgen stadig rigtig meget efter cirka 4 uger, er det en god idé at bestille tid til en samtale hos din egen læge.

Det er normalt, at du er bekymret og måske bange ved næste graviditet. Det kan ofte hjælpe at tale med din egen læge om dine bekymringer.

Forholdsregler ved næste graviditet

Der er øget risiko for igen at få en graviditet uden for livmoderen, når du en gang har haft det. Derfor vil vi råde dig til at komme til kontrol og ultralydsskanning tidligt i graviditeten. Det vil sige 6 – 7 uger efter sidste menstruation i næste graviditet.

Eventuel reagensglasbehandling

De fleste kvinder, der er opereret for graviditet uden for livmoderen, kan blive gravide ved almindeligt samleje på et senere tidspunkt. Det kræver dog, at der er mindst én brugbar æggeleder.

Hvis ikke du har mindst én brugbar æggeleder, vil din eneste mulighed for at blive gravid være reagensglasbehandling, også kaldet IVF. Du kan blive optaget på en venteliste straks, hvis det er tilfældet. Du skal dog opfylde visse betingelser for at komme i behandling i offentligt regi.

Hvis der derimod er en rimelig chance for, at du kan opnå graviditet på almindelig vis, må du regne med en observationstid på 1-1½ år, før du kan komme i betragtning til reagensglasbehandling.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Gynækologisk Sekretariat

Tlf. 97 65 00 80

Vi træffes: Mandag – fredag 9.00 – 11.00
og 13.00 – 14.00

Afsnit for Barsel og Gynækologi

Tlf. 97 65 05 65